

## สนค. ชี้ห่วงโซ่อุปทานเป็นกุญแจสำคัญรับมือน้ำท่วมภาคอุตสาหกรรม ประเมินโอกาสฟื้นการผลิตหลังน้ำลด พาณิชย์ประสานดูแลการกระจายสินค้า-หนุนธุรกิจเดินหน้าต่อ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ ติดตามสถานการณ์อุทกภัยและผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรม ประเมินหากสถานการณ์คลี่คลายในระยะสั้น ภาคการผลิตบางส่วนยังมีโอกาสเร่งผลิตชดเชยได้ ชี้การประเมินผลกระทบต้องมองตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่แรงงาน วัตถุดิบ และการขนส่ง ไปจนถึงการส่งมอบสินค้าและกิจกรรมทางการค้า ขณะที่กระทรวงพาณิชย์ประสานดูแลการกระจายสินค้าและอำนวยความสะดวกผู้ประกอบการ เพื่อรักษาความต่อเนื่องของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

นายันทพพงษ์ จิระเลิศพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์เปิดเผยว่า สถานการณ์อุทกภัยตั้งแต่ช่วงปลายเดือนกันยายนที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสถานประกอบการในหลายพื้นที่ โดยข้อมูลจากกระทรวงอุตสาหกรรมล่าสุด ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2569 ระบุว่า มีสถานประกอบการได้รับผลกระทบ 4,523 ราย ใน 55 จังหวัด แบ่งเป็นโรงงานอุตสาหกรรม 316 ราย ผู้ประกอบการ SMEs 4,113 ราย และวิสาหกิจชุมชน 94 ราย มูลค่าความเสียหายเบื้องต้นกว่า 2,137 ล้านบาท ทั้งนี้ การประเมินสถานการณ์จำเป็นต้องพิจารณาทั้งความเสียหายโดยตรงและผลกระทบทางอ้อมต่อระบบการผลิต เพื่อให้เห็นภาพเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน

ผอ.สนค. กล่าวว่า ภาคอุตสาหกรรมมีความเชื่อมโยงกันผ่านห่วงโซ่อุปทาน แม้โรงงานบางแห่งไม่ได้อยู่ในพื้นที่ประสบภัย แต่การผลิตอาจได้รับผลกระทบ จากข้อจำกัดด้านแรงงาน วัตถุดิบ ชิ้นส่วน และการขนส่ง สอดคล้องกับการลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์ของนางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2569 ซึ่งพบว่า โรงงานโตโยต้าไม่ได้ถูกน้ำท่วมโดยตรง แต่ได้รับผลกระทบจากซัพพลายเออร์บางรายที่ไม่สามารถส่งชิ้นส่วนได้ตามปกติ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนที่มีเครือข่ายผู้ผลิตหลายระดับ ซึ่งสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) ระบุว่า หากขาดชิ้นส่วนสำคัญเพียง 3-4 รายการ อาจทำให้สายการผลิตต้องหยุดลงได้ สะท้อนว่า ผลกระทบของน้ำท่วมอาจขยายไปถึงโรงงานที่ไม่ได้ประสบภัยโดยตรง และการติดตามความพร้อมของซัพพลายเออร์และเส้นทางขนส่งจึงมีความสำคัญต่อการรักษาความต่อเนื่องของการผลิต

สำหรับแนวโน้มระยะต่อไป สนค. ประเมินว่า หากสถานการณ์น้ำท่วมคลี่คลายและการขนส่งกลับมาเป็นปกติ ผู้ประกอบการบางส่วนอาจทยอยฟื้นการผลิตและเร่งผลิตชดเชยได้ อย่างไรก็ตาม ความเร็วในการฟื้นตัวจะขึ้นอยู่กับความพร้อมของซัพพลายเออร์ โดยเฉพาะชิ้นส่วนสำคัญที่อาจเป็นจุดคอขวดของระบบการผลิต รวมถึงเครื่องจักรโรงงาน และเส้นทางโลจิสติกส์ ขณะที่หากสถานการณ์ยืดเยื้อหรือการจัดหาชิ้นส่วนยังไม่กลับสู่ภาวะปกติ อาจส่งผลต่อแผนการผลิตและการส่งมอบสินค้า โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี ซึ่งหลายอุตสาหกรรมมีแผนผลิตและส่งมอบสินค้าอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การประเมินผลกระทบต้องมองต่อไปถึงการกระจายสินค้าในประเทศ การส่งมอบตามคำสั่งซื้อต้นทุนโลจิสติกส์ และความเสี่ยงต่อการส่งออก เพื่อให้สามารถเตรียมแนวทางรองรับได้อย่างเหมาะสม

ผอ.สนค. กล่าวเพิ่มเติมว่า กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการรับมือสถานการณ์น้ำท่วมผ่าน กลไก Single Command และการประสานงานกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัด เพื่อติดตามสถานการณ์และแก้ไขปัญหาในพื้นที่ โดยกรมการค้าภายในได้ประสานผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกในการบริหารสต็อกสินค้า เพิ่มรอบการกระจายสินค้า และปรับเส้นทางขนส่ง ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขณะที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ อำนวยความสะดวกด้านทะเบียนและเอกสารธุรกิจผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานดังกล่าวช่วยสนับสนุนความต่อเนื่องของระบบการค้า ขณะเดียวกัน สนค. เห็นว่าควรให้ความสำคัญกับการติดตามซัพพลายเออร์และชิ้นส่วนสำคัญที่ได้รับผลกระทบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขข้อจำกัดด้านวัตถุดิบและการขนส่งอย่างตรงจุด และสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคการผลิตและการค้า

สำหรับภาคธุรกิจ ผู้ประกอบการควร **ตรวจสอบความพร้อมของซัพพลายเออร์และวัตถุดิบสำคัญ โดยเฉพาะ** **ชิ้นส่วนที่อาจเป็นจุดคอขวดของการผลิต** เตรียมแหล่งจัดหาและเส้นทางขนส่งสำรอง รวมถึงบริหารสินค้าคงคลังและแผนส่งมอบให้เหมาะสม ขณะที่ระยะฟื้นฟูควรให้ความสำคัญกับการซ่อมแซมเครื่องจักรและการบริหารสภาพคล่อง โดยเฉพาะ SMEs ส่วนในระยะยาวควรนำข้อมูลสภาพอากาศและสถานการณ์น้ำมาใช้วางแผนการผลิตและโลจิสติกส์ เพื่อลดการพึ่งพาแหล่งวัตถุดิบหรือเส้นทางขนส่งเพียงแห่งเดียว และเพิ่มความยืดหยุ่นของห่วงโซ่อุปทานในการรับมือกับความเสี่ยงในอนาคต

นายันทพงษ์ กล่าวทิ้งท้ายว่า “การบริหารสถานการณ์น้ำท่วมต้องมองให้เชื่อมโยง **ตั้งแต่ต้นทางการผลิตไปจนถึงปลายทางการค้า** ไม่ใช่เพียงประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่ต้องรู้ว่าจุดใดอาจกระทบต่อการผลิตและการส่งมอบสินค้า เพื่อให้ภาครัฐและภาคธุรกิจเตรียมรับมือได้อย่างทันท่วงที **การใช้ข้อมูลเพื่อระบุจุดเสี่ยงสำคัญในห่วงโซ่อุปทาน และการประสานแก้ไขปัญหาย่างตรงจุด จะช่วยรักษาความต่อเนื่องของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคการผลิตและการค้าไทยอย่างมีประสิทธิภาพ**”

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

14 ตุลาคม 2569